

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

DOPORUČENÍ

KOMISE

DOPORUČENÍ KOMISE

ze dne 31. března 2008

o větší správní spolupráci v souvislosti s vysíláním pracovníků v rámci poskytování služeb

(Text s významem pro EHP)

(2008/C 85/01)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 211 uvedené smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb⁽¹⁾ ukládá jednoznačné povinnosti, pokud jde o spolupráci mezi vnitrostátními správními orgány, a stanoví, že členské státy odpovídají za vytvoření nezbytných podmínek pro takovou spolupráci. Tato povinnost zahrnuje určení (v souladu s vnitrostátními právními předpisy a/nebo zvyklostmi) jednoho nebo více orgánů dohledu, které jsou uspořádány a vybaveny tak, aby mohly účinně fungovat a byly schopny rychle vyřizovat žádosti o informace o pracovních podmínkách, na něž se vztahuje směrnice 96/71/ES.

(2) Směrnice 96/71/ES dále každému členskému státu ukládá jednoznačnou povinnost učinit vhodná opatření, aby všeobecně zpřístupnil informace o pracovních podmínkách, a to nejen zahraničním poskytovatelům služeb, nýbrž rovněž dotčeným vyslaným pracovníkům.

(3) Bez ohledu na zlepšení přístupu k informacím přetrvávají odůvodněné obavy, pokud jde o způsob, jakým členské státy provedly a/nebo používají v praxi pravidla o správní spolupráci stanovená směrnicí 96/71/ES⁽²⁾. Zdá se, že odpovídající provedení, správné uplatňování a účinné dodržování a prosazování směrnice 96/71/ES v praxi není možné, dokud se tato situace nezlepší⁽³⁾.

(4) Monitorování, které Komise zahájila na základě svého sdělení „Pokyny pro vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb“⁽⁴⁾, dále ukázalo, že se mnoho členských států spoléhá pouze na svá vlastní vnitrostátní opatření a nástroje při dohledu na dodržování pracovních podmínek platných pro vyslané pracovníky ze strany poskytovatelů služeb. Tato situace může souviset s či být přímo zapříčiněna faktickou neexistencí správní spolupráce, dosud neuspokojivým přístupem k informacím a problémy s přeshraničním vymáháním⁽⁵⁾.

⁽²⁾ Pracovní dokumenty útvarů Komise SEK (2006) 439 a SEK (2007) 747, jakož i sdělení „Vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb – co nejlepší využití výhod a příležitostí a současné zajištění ochrany pracovníků“, zejména část 6 Závěry, KOM (2007) 304 v konečném znění ze dne 13. června 2007, s. 9.

⁽³⁾ V této souvislosti viz usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. července 2007, B6-0266/2007.

⁽⁴⁾ KOM (2006) 159 v konečném znění, 4. dubna 2006.

⁽⁵⁾ Sdělení „Vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb – co nejlepší využití výhod a příležitostí a současné zajištění ochrany pracovníků“, zejména část 6 Závěry, KOM (2007) 304 v konečném znění ze dne 13. června 2007, jakož i připojený pracovní dokument útvarů Komise, SEK (2007) 747.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1.

- (5) K zajištění dodržování pracovních podmínek ⁽¹⁾ uplatňují orgány členského státu, v němž jsou služby poskytovány, vůči vysílajícím podnikům některá kontrolní opatření nebo správní formality. Nutnost preventivních opatření a vhodných sankcí zaměřených na ochranu vyslaných pracovníků je nesporná. Analýza kontrolních opatření používaných členskými státy však poukazuje na jejich neobyčejnou rozmanitost a naznačuje, že některá tato opatření nemusí být přiměřená, nemusí být proto v souladu s článkem 49 Smlouvy, jak je vykládán Evropským soudním dvorem, nebo se směrnicí 96/71/ES.
- (6) Legitimních potřeb kontroly nelze dosáhnout při plném dodržování práva Společenství, dokud členské státy nezlepší a případně neposílí způsob, jakým vzájemně účinně spolupracují, a/nebo dokud nezlepší přístup k informacím, jak je stanoveno ve směrnici 96/71/ES ⁽²⁾.
- (7) Přiměřené a účinné provádění a prosazování jsou klíčovými prvky při ochraně práv vysílaných pracovníků, zatímco nedostatečné prosazování oslabuje účinnost předpisů Společenství použitelných v této oblasti. Nezbytná je proto úzká spolupráce mezi Komisí a členskými státy, aniž by byla v této souvislosti zanedbána důležitá role inspektorátů práce a sociálních partnerů.
- (8) Pokud jde o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, různé správní kultury, struktury a jazyky, jakož i neexistence jednoznačně stanovených postupů a jednoznačně určených účastníků představují pro účinnou spolupráci mezi členskými státy v této oblasti významné překážky. Velmi účinným nástrojem k odstranění mnoha těchto překážek je používání vhodného a dobře fungujícího elektronického informačního systému, který má usnadnit vzájemnou pomoc a výměnu informací mezi členskými státy, takovýto systém je proto nezbytný, aby členské státy mohly úzce spolupracovat. Takový systém by měl příslušným orgánům a ostatním zúčastněným aktérům, například sociálním partnerům, umožnit, aby snadno určili příslušné partnery v ostatních členských státech a účinně komunikovali. Dále by měl napomoci při vytváření ovzduší vzájemné důvěry, jež je nezbytné pro účinné fungování správní spolupráce.
- (9) Poskytování snadno dostupných, přesných a aktuálních informací podnikům a pracovníkům o pracovních podmínkách, které se vztahují na vyslané pracovníky v hostitelském členském státě, je základní podmínkou, která přispívá k předcházení vzniku konfliktů, problémových situací a zneužívání. Měla by být proto přijata potřebná opatření pro zajištění účinného přístupu k informacím vysílaným pracovníkům a jejich zaměstnavatelům ⁽³⁾.
- (10) Je nutno přijmout okamžitá opatření k odstranění nedostatků při provedení, uplatňování a prosazování právních předpisů týkajících se vysílání pracovníků, a to posílením správní spolupráce mezi členskými státy, používáním účinnějších systémů pro výměnu informací, zlepšením přístupu k informacím a prosazováním výměny informací a osvědčených postupů,

DOPORUČUJE:

1. Systém výměny informací

Členské státy by měly přijmout nezbytná opatření a vyvinout potřebné úsilí s cílem zavést elektronický systém pro výměnu informací, jako je systém pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI) ⁽⁴⁾, a zejména vyvinout v úzké spolupráci s útvary Komise – zvláště – aplikaci na podporu správní spolupráce, která je nezbytná k lepšímu provádění směrnice 96/71/ES v praxi.

Vývoj takového elektronického systému pro výměnu informací na podporu správní spolupráce na základě směrnice 96/71/ES by pro členské státy znamenal:

- 1) stanovení hlavních záležitostí a otázek, které vyžadují výměnu informací a měly by být tudíž zahrnuty v systému pro výměnu informací;
- 2) určení příslušných orgánů a případně jiných aktérů podílejících se na sledování a kontrole pracovních podmínek vyslaných pracovníků, jež se budou účastnit systému pro výměnu informací;

⁽¹⁾ Viz rovněž usnesení Evropského parlamentu o zprávě poslankyně Schroederové ze dne 26. října 2006.

⁽²⁾ Tatáž záležitost je zdůrazněna i v usnesení Evropského parlamentu, viz zejména body 21 a 32 a násl. Z odpovědí obdržených v rámci veřejných konzultací k modernizaci pracovního práva, KOM (2006) 708 ze dne 22. listopadu 2006, rovněž vyplynulo, že členské státy velkou měrou podporují i nutnost lepší spolupráce (viz KOM(2007) 627 v konečném znění ze dne 24. října 2007 a připojený pracovní dokument útvarů Komise, SEK (2007) 1373).

⁽³⁾ Tatáž záležitost a výzva k přijetí opatření byly Evropským parlamentem zdůrazněny v jeho usnesení ze dne 11. července 2007, viz bod 18.

⁽⁴⁾ IMI je informační systém, který má usnadnit vzájemnou pomoc a výměnu informací mezi členskými státy. Poskytuje nástroj pro bezpečnou a rychlou výměnu údajů mezi evropskými orgány a umožňuje jim účinně spolupracovat navzdory překážkám v důsledku různých jazyků a správních postupů a struktur. První vyvinuté aplikace podpoří revidovanou směrnicí (Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES) o odborných kvalifikacích a směrnicí (Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES) o službách.

- 3) objasnění úlohy kontaktních míst;
- 4) přezkoumání otázky přiměřeného zajištění ochrany osobních údajů, které jsou vyměňovány při výměně informací mezi členskými státy a případně mezi jinými dotčenými účastníky ⁽¹⁾.

Na základě výsledků tohoto předběžného přezkumu by členské státy měly posoudit a ve spolupráci s útvary Komise rozhodnout, zda IMI poskytuje nejvhodnější podporu pro výměnu informací podle článku 4 směrnice 96/71/ES.

Komise bude členským státům v tomto ohledu poskytovat podporu a pomoc a zavazuje se s nimi úzce spolupracovat, aby bylo včas dosaženo potřebného pokroku. Zejména bude usnadňovat a koordinovat práci operativní pracovní skupiny, jež má být zřízena na dobrovolném základě, a případně poskytovat vnější technickou pomoc prostřednictvím vývoje zvláštní aplikace.

2. Přístup k informacím

Členské státy by měly zvýšit své úsilí o zlepšení přístupu k informacím o pracovních podmínkách, které musí uplatňovat poskytovatelé služeb, a zajistit, aby jejich kontaktní místa byla schopna efektivně plnit své úkoly.

V zájmu zajištění dalšího zlepšení v oblasti přístupu k informacím by členské státy měly:

- 1) zamezit odkazování pouze na obecné informace o pracovním právu nebo poskytování takových obecných informací, místo aby jednoznačně uvedly, které pracovní podmínky a/nebo části jejich (vnitrostátních a/nebo regionálních) právních předpisů se musí vztahovat na pracovníky vyslané na jejich území;
- 2) přijmout nezbytná opatření s cílem zajistit všeobecnou dostupnost informací o platných kolektivních smlouvách (a o tom, na koho se tyto smlouvy vztahují) a o pracovních podmínkách, které musí uplatňovat zahraniční poskytovatelé služeb; měly by být pokud možno uvedeny odkazy na internetové stránky či jiná kontaktní místa, zejména příslušné sociální partnery;

- 3) tyto informace zpřístupnit pracovníkům a poskytovatelům služeb i v jiných jazycích, než je jazyk (jazyky) země, v níž jsou služby poskytovány; pokud možno v podobě letáku, na němž jsou shrnuty hlavní platné pracovní podmínky;

- 4) lépe využívat možností, které nabízí internet, a zlepšit dostupnost a srozumitelnost informací poskytovaných na vnitrostátních internetových stránkách ⁽²⁾.

Mimoto by členské státy měly:

- 5) umožnit, aby se kontaktní místa mohla opírat o účinnou strukturu a aby měla k dispozici vhodný personál a další zdroje, které jim umožní zhostit se dobře svých povinností v oblasti poskytování informací;
- 6) pokud možno určit v rámci kontaktního místa kontaktní osobu pověřenou vyřizováním žádostí o informace.

Komise bude členské státy v této oblasti nadále podporovat, zejména prostřednictvím stávajícího internetového portálu EUROPA s odkazy na vnitrostátní internetové stránky o vysílání pracovníků.

3. Výměna osvědčených postupů

Členské státy by se měly aktivně podílet na systematickém a formálním procesu určování a výměny osvědčených postupů v oblasti vysílání pracovníků, a to prostřednictvím fór pro spolupráci zřízených za tímto účelem Komisí, například plánovaného výboru na vysoké úrovni (podrobnosti viz příloha).

V Bruselu dne 31. března 2008.

Za Komisi
Vladimír ŠPIDLA
člen Komise

⁽¹⁾ V této souvislosti viz rovněž rozhodnutí Komise 2008/49/ES ze dne 12. prosince 2007 týkající se provádění systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI), pokud jde o ochranu osobních údajů, Úř. věst. L 13, 16.1.2008, s. 18.

⁽²⁾ Odkazy na vnitrostátní internetové stránky jsou uvedeny na internetových stránkách Komise o vysílání pracovníků: http://europa.eu.int/comm/employment_social/labour_law/postingof-workers_en.htm

PŘÍLOHA

Výbor na vysoké úrovni v oblasti vysílání pracovníků (jenž má být zřízen): předpokládaná úloha, úkoly a odpovědnosti

Výměny informací, k nimž až dosud docházelo na dobrovolném základě v rámci neformální skupiny vládních odborníků v oblasti vysílání pracovníků, ukazují, že skupina byla úspěšná, pokud jde o zlepšování dostupných prostředků výměny informací o pracovních podmínkách pro vyslané pracovníky. Komisi dále poskytla užitečné informace o provedení a uplatňování směrnice 96/71/ES.

Větší správní spolupráce vyžaduje rovněž rozvoj účinných prostředků k určování a výměně osvědčených postupů ve všech záležitostech, které jsou důležité pro správné uplatňování a prosazování směrnice 96/71/ES v praxi. Proto bude možné správní spolupráci značně zlepšit a předejít vzniku konfliktů a častému řešení sporů soudní cestou.

Jak již bylo oznámeno ve sdělení ze dne 13. června 2007, Komise plánuje zřízení výboru na vysoké úrovni s těmito úkoly a cíli:

1. stanovit a podporovat výměnu zkušeností a osvědčených postupů;
2. prosazovat výměnu příslušných informací, včetně informací o stávajících formách (dvoustranné) správní spolupráce mezi členskými státy a/nebo sociálními partnery;
3. přezkoumat (správní) otázky, problémy a zvláštní záležitosti týkající se provedení, uplatňování, účinného dodržování a prosazování směrnice 96/71/ES nebo vnitrostátních prováděcích opatření, jež jsou důležitá pro vysílání pracovníků;
4. přezkoumat případné problémy, jež mohou nastat při uplatňování čl. 3 odst. 10 směrnice 96/71/ES;
5. sledovat pokrok, jehož bylo dosaženo v oblasti zlepšování správní spolupráce, zejména pokud jde o vývoj – zvláštní – aplikace na podporu správní spolupráce a přizpůsobení a provádění IML, jakož i lepší přístup k informacím, a případně navrhnout opatření, jež by měla být přijata;
6. přezkoumat možnosti zvýšení účinného dodržování a vymáhání práv pracovníků a případně ochrany jejich postavení;
7. podílet se na podrobném přezkoumání praktických problémů s přeshraničním vymáháním.

V zájmu dosažení těchto cílů by měl výbor na vysoké úrovni úzce zapojovat veřejné subjekty odpovědné za kontrolu právních předpisů, které se vztahují na vyslané pracovníky, v členských státech, například inspektoráty práce. V souladu s vnitrostátními právními předpisy a/nebo zvyklostmi by měl pravidelně formálně zapojovat rovněž sociální partnery, zejména zástupce sociálních partnerů v odvětvích, v nichž často dochází k vysílání pracovníků.

Komise je připravena přijmout v blízké budoucnosti rozhodnutí Komise o zřízení tohoto výboru na vysoké úrovni, v němž bude vymezeno jeho složení, cíle a pracovní postupy. Za tímto účelem zohlední rovněž výsledek diskuse v Radě na základě tohoto doporučení.
